

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre 2 " "
Negyed évre . . . 1 " "
Fél és egész éves előfizetőknek a „Falusi könyvtár”-ral együtt.
A „Falusi könyvtár” külön:
Egy évre . 1 frt. 20 kr.
1876 októberről — 1877 dec. végéig 1 frt. 50 kr.
Egyes könyv ára 12 "

SÁRRÉT.

társadalmi s közművelődési hetilap.

A KÖZSÉGI ÉLET FEJLŐDÉSÉNEK S A NÉP-NEVELÉSI ÉRDEKEK ELŐMOZDÍTÁSÁNAK KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetési díjak:

4 hasábos petit sor egy-szeri hirdetésnél 4 kr.
többszörinél 3 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetések feletre kedvezően eszközöltek.
Nyiltér soronként 15 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
Hirdetések kiadói hivatalon kívül elfogadnak Bécs, Weisz M. Tábor-út 11. sz. Budapesten Haasenstein és Vogler és Lang Lipót és társa hirdetési irodája.

Szerkesztő és kiadóhivatal Főutca 4-ik szám. hova az előfizetési pénzek, kéziratok és megkeresvények küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A „SÁRRÉT” IV-ik évfolyamára

felhívjuk a t. előfizető közönség becses figyelmét! Lapunk sokkal ismerősebb ismerőseink vidék tisztelt olvasói előtt, semhogy annak további dicséretére szolgáljunk. Hivatkozunk tehát egyszerűen múltunkra, mely a kezdeményezés nehézségeit s az idők mostoha haságát átküzdve, mindenekben és mindenkor a haladás zászlóját lobogtatá. Onzetlen védője volt a vidék s közelebről a város érdekeinek mindenha s a hasznost, szépet és nemest egyesítve nem egy nevezetesebb mozgalomnak szolgált forrásul, majd támaszul.

Eddigi pályafutása alatt igazolta létjogát is, mert a hazai hírlapirodalom nagy családjában nekie is kijutott az őt megillető méltó hely, sőt szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy tekintélyesebb collegáinak elismerésében is részesült.

Ebből folyólag a midőn kimondhatjuk, hogy lapunk fennállását már már a város és vidék érdeke is hangosan követeli, mi a mennyire csekély erőnk enged, teljes igyekezettel törekszünk azt folyton a kellő irodalmi színvonalon tartani. Nem kímélünk sem fáradságot avagy költséget, hogy olvasóink igényeinek minél inkább megfelelhessünk.

A küszöbön álló új év kezdetével pedig az esetben, ha vidékünk értelmisége által még valamieskével tömegesebb pártfogásban részesítenénk: örömmel terjesztenénk ki lapunk tartalmát ismét továbbra; s ha minden eddigi előfizetőnk magánoz csak még egy ügybarátot sziveskednék toborzani: szivesen toldanánk meg azt újból fél ivvel, s eddigi — így is tömöntségre bármely más vidéki lappal már a versenyt kiálló — tartalma mellett egy „kereskedelmi, közgazdasági és világtörténelmi” mellékletet nyujtanánk, előfizetési áraink emelése nélkül; egyszer s mind oda is hatnánk, hogy azok, kik lapunkat járatták, kevesebb költséggel a sokkal drágább nagyobb lapokat nélkülözhetnék. Hanem természetesen az áldozat csak viszont áldozat mellett érhető el, ezért ajánljuk lapunkat jövőben az értelmiség mentől tömegesebb becses pártfogásába!

Munkatársainkat ezutánra is azon jó erők sorából szemeljük, kik irodalmi nevüknél fogva teljes biztosítékul szolgálhatnak lapunk érdekességének jövőben is, s kiket nemcsak hasábjainkról, de a tekintélyesebb időszaki sajtó teréről is már eléggé ösmer a t. olvasó közönség.

Hanem „Falusi Könyvtár” című népirodalmi vállalatunk annál nagyobb áldozatkészségünket veszi igénybe, a mennyiben annak fentartását csak áldozattal eszközölhetjük. Jövőben ezt tehát lapunkhoz mellékelni nem adhatjuk. Ezután nem havonként, hanem a körülményekhez képest, időnként fogjuk azt megjelentetni, melyre olvasóink szives pártfogását szintte kérjük! Előfizetéseket erre külön hasonlóul elfogadjunk s pedig 12 füzetre (egyszerre beküldve) 1 frt 20 krral, sőt tetszés szerint ugyanczen árban szolgálunk régibb vagy újabb kiadványainkból is 12 füzetrel. Kellő számu előfizetők jelentkezése esetén pedig, fizetéseinket még egy egy képpel is díszesítendjük.

Tisztelettel

A „Sárrét”

szerkesztő és kiadóhivatala.

Beszéljünk egyszer a művészeiről is.

Régi elcsépelet állítás, hogy Magyarországon minden csak szalmalángként tűnik fel s tűnik el újra. Nemesak a török szipahátra látszik vonatkozni ez, (mely bizony-bizony már alvó félben van, holott a törökök most jobban igényelnék részvétayilatkozatainkat, mint a nyáron s őszszel), nemesak a politikai, de a társadalmi s politikai dolgokra.

Mégis ki a dolgokat komolyan vizsgálja, ezen állítást kénytelen oda módosítani, hogy szalmaláng szükséges ugyan nálunk is minden mozgalom megindításához, de a szalmalángban gyakran rőzsék is vannak, melyek a mozgalom megszállását elősegítik. A mult évben — természetesen csak pár hétig — hazánkban az egész világ archacolog volt, köveket s érmekeket gyűjtöttünk s ezekről beszélünk folytonosan. Ki beszél ma már ezen tárgyról? De még ez sem volt szalmaláng. A derék Rómer bácsi a megmondhatója (kinek Biharban betelepődésével, mellesleg mondva, az önök társadalmi élete igen sokat fog nyerni), hogy a mozgalom gyümölcsöket is termelt s most már egy pár száz buzgó egyén van, ki életét e munkának szentelte. Évek hosszú során át utagam is ott voltam egy pár ily „szalmaláng” felélesztésénél: szeretetházak, kisdedovodák, népkönyvtárak s más ily dolgoknál s bizony mondhatom, hogy a szalmaláng elalvása után sem lett vége egyiknek sem ezek közül. A rőzse megmaradt s eljő azon idő, midőn az elveszettnek hitt gyermek — kit mint Zeust gyermekfaló atyjától távol Krétában titokban nevelnek — egyszerre mint felnőtt ifju fog szerepet játszani a magyar társadalomban s oly szerepet, melyről visszavonni magát senki sem lesz képes.

Ily „magvas” szalmaláng lobog jelenleg is társadalmi életünkben: a képzőművészetek érdekében. A képzőművészeti társulat, mely néhány ritka esetet kivéve elhagyatottságban tengette napjait, most a büszke sugáruton palotát építettett s azt a király s természetesen egy pár tuczat mágna s több ezer bámuló esőcselék jelenlétében nyitották meg. Pár hét mulva megtartották Budapesten az első magyar művészi jubileumot a derék Barabás Miklós tisztelőt, ugyanazon idő tájban Pozsonyban megalakult az első vidéki műtársulat, s midőn e sorok megjelennek, talán már N. Varadon is mozognak érdekében. Hogyan is maradhata hátra a „Kis Párizs” Pozsony mellett? Szalmaláng — szalmaláng Esztendő mulva a sugáruti műesernok termel, hová a mult hetekben százaneként mentek az emberek, leher, ismét firserek lesznek s a művészeiről nem fog beszélni senki. De ki meri mondani,

hogy a szalmaláng üres volt? Izsó busuló juhászából közel 300 példányt adtunk el, mint eddig egyetlen magyar szoborból sem, a képzőművészeti társulat tagjainak száma — dacára a 10 ft. tagdíjnak — meghaladja az 1000-et, nagy férfaink emlékszobrainak száma folyvást szaporodik — a magyar festők, szobrászok s építészek száma több mint 200 s ezek közt legalább is egy tizedrésze valódi művész. A képzőművészet halad, közel azon idő, midőn életszükségletté válik s nem lesz oly társulat, oly vagyonosabb középosztályu polgár, ki kötelességének ne tekintené, hogy termel magyar művész eredeti műve díszítse.

De hát haladunk-e ez által? Igen. Athen piaczi nagy férfiak szobraival voltak telve; az atya ezek lábainál gyujtotta fel gyermekének kebelében a nemes lelkesedés szikráját; az anya e szobrok elé jött ábrándozni s midőn a veszély napjai jöttek, a nagy elődök e dicső emléke in-tette az utókort tette, működésre. Ki megtanulta szeretni a szépet, az nem lehet többé boldogtalan; ki csak érteni is képes ama gyönyört, melyet a valódi művészet ad, annak kedélye nem lehet fogékony többé a gonoszság iránt.

Nem veszett el a szalmaláng. Hatol előre, lassan észrevétlenül működik — a magyar művészet nem lehet többé elhagyatva. Mosolyogjanak bár a muzsák, elkerülhetlen azon idő, midőn még oly kis vidéki város, mint Berettyó-Ujfalu is, szobrokkal fogja ékíteni köztéreit s képekkel városházának nagy termét.

György Aladár.

— A községi faiskolák és azzal kapcsolatos gyakorlati népoktatás, valamint a hazai általános kertipar és kereskedés 1876—77. évi állapotáról Lukácsy Sándor földm. miniszteri biztos hivatalos jelentést állított össze, melyben a faiskolák állapotát nem valami virágzóknak tünteti fel. bár jelentékeny haladást tapasztalt az 1875-iki állapotokhoz képest.

Konstantinápolyban a békealkudozások már komolyan szóba kerültek, de a diván elé még nem kerültek. Az izgatottság igen nagy. A törvényhozás tagjai bizalmas ülést tartanak.

A hadsereg létszámának leszállítása iránt — mint a „Bud. Hírnök” értesül — a magyar képviselőházban is fog indítvány tétetni, még pedig nem az ellenzék, hanem a kormánypárt kebeléből.

Nagy népgyűlést terveznek Budapesten. A népgyűlés célja a kormányt irásban s küldött-ségileg felszólítani, hogy tekintettel Plevna el-estére, külügyi politikájában lépjen rmmár a cselekvés terére. A népgyűlésnek hol és mikor leendő megtartása, valamint a hozandó határozatok előleges megvitatása céljából az irói és művészi körben nagy előértekezletet tartottak.

Debreczeni színház.

Debreczen 1877 nov. 30.

Kedves szerkesztő ur! A színház és színi élet ma olyan universalis thema, melyről minden honboldogító társadalmi reformátor megegyezik, s nemzeti stíjüdjedünk egyik bizonyítékaként hozzák fel a színiélet pangását. Színiélet alatt itt persze csak a vidéki színiéletet értem, mert hál' istennek nemzeti színházunk és népszínházunk a fővárosban oly erővel dicsekedhetik, hogy éppen nem szégyenelhetik magukat azok a régi jó „uttorok”!

Hanem aztán a vidéki színiélet, annak kámpécze! Az „üres házak” megtermik szomorú gyümölcsöket, az igazgatók nem képesek fenntartani társulataikat, az intendatúrák kora pedig ebben a fain deficiens világban lejárt. — És ez baj! — A vidéki színiélet szomorú állapotának főokát látom, s látja más is abban, hogy egyes városok eladósodván, színiéletükért nem áldozhatnak, s az intendatúrák költségeit megspórolandó, részint kapzsi, részint eladó-odott színiigazgatók kezébe kerülnek a vidéki színházak, ad notam Csáky-szalmája! Az pedig tény, hogy az igazgatók anyagi ereje ily penzszük világban képtelen arra, hogy csak valamire való társulatot is kitarsson, s még ha nem tekintetű is az igazgató vállalatát „üzlet”-nek, a kénytelenség előtt meg kell hajolnia, minden jóakaratra!

A vidéki színiélet atkát nyögi a debreczeni híres színház is, mely oly nagy zajjal nyitott meg 1860-ban, s mely néhány év előtt oly kitűnő tagokat számlált, hogy a nemzeti színházzal versenyezett. Azonban ma „névben él csak, többé nincs jelen”.

Az intendatúrák költségei megijesztették a „kék-posztót” s amár Debreczen több mint 1/2 millió évi jövedelemmel rendelkezik, nem jutott 6-7 ezer forint évenként a színiélet pártolására, hanem a bölcs város atyái igazgató kezébe juttaták, kinek persze nincs 1/2 millió évi jövedelme, s úgy él, a hogy lehet!

Természetes, hogyha az intendatúra alatt, oly kitűnő társulat fénykorában lehetett deficit, az igazgató sem Boscó, hogy publikumot varázsoljon elő. — Így aztán szűnik azon duett, melyben az igazgató az üres színházra acsarkodik, a publikum pedig a színiéletet rettenetes gyengéssége miatt allegál!

Szinte képzelem mennyire bálul t. szerkesztő ur ezen állításon, ki a helybeli sajtó egyik menő zöngedelmeit olvasta a helybeli színiélet dicsőségére! Fajdalom, hogy ez igaz, de a vidék sem lehet ment az igazság halálos ellenségétől: az érdektől, mely aztán oly gyönyörűséges kritikákat teremt, hogy az ember majd halálra kacagja magát. — Mert a helybeli sajtó szerint itt mindenki kész művész és művésznő. Temesváryné minden mozdulata mű-

vészi, s Kunságinak csak egyet kell rikkantani hogy excelláljon. — Pedig ha a való szemtelenség nézünk önkénytelen kitér keblünkől a színiélet. —

Tény, határozottan tény, hogy a tavalyi színiélet gyengébb volt, mint az intendatúra megszűntével feloszlott társulat, de a mai mennyivel rosszabb a tavalyinál! Hol van Német, Szathmári Árpád, Scholaszter? Hol az opera, mely ma egészen betöltetlenül nyugszik? Nem akarunk a társulat mai tagjaira kiterjedni, kik közt tagadhatatlanul van már figyelemreméltó tehetség, — de jobb is így! Ha Vezéri ékes hangjának trombita recsegését, vagy Gyöngyössi Etel bizonyos indokból „művészi” nek bérmált, de tulajdonképpen harapásra álló naivitását, stb. emlegetnénk, bizony még megütnénk a lábunk! Ki tudja kinek hol a protektora!

Persze a művészek és művésznők összehangos excellálásaa publikumot érintetlenül hagyja s a színház kong! Így jut aztán tiszteletjegy mindenkinék, aki csak annyi befolyással van a színház ügyére mint az öklöm.

A „Debreczeni Ellenőr” kap egy páholyt és még valamit... a „Debreczen” kap egy páholyt, s egyebet semmit, — a „Polgártárs” kap egy páholyt, a „Délibáb” kap két tamlas székét. A „Debreczen-N. Váradai Értesítő” az nem kap semmit, hanem az nem is beszél a színházról egy kukkot sem.

Igy fizetik ki magukat az ingyen-jegyek, s lesznek első a hátulsók! Hanem a debreczeni színiélet, az azért pang és baldoklik. Intendatúra, áldozatkészesség! jöjjön el a te országod.

Ébresztő.

Vegyes hírek.

Fábián Gábor a jeles tehetségű író, politikus és rendületlen hazafi, a magyar Akadémia egyik legrégebb tagja, hó 12 én elhunyt Aradon 83 éves korában. Örökéi tevékeny és buzgó ember volt míg élt. B. ke hamvaira! Dr. Kovács Pál veterán írónk 50 éves jubileumát pedig 8-án nagy ünneppel tartották meg Győrött. A kedélyes öreg ur egy saját szerzeményű költeményével lepte meg ez alkalomból a „Főv. Lapok”, melynek a többek közt évek óta tevékeny munkatársa volt. Írók és egyetemek küldöttségileg tisztelték meg a szellemen férfit, kit hogy az éig még irodalmuk dicsőre sokaig tartson meg, mi is kívánjuk. A Deák szobor javára eddig 116 295 ft 69 kr és 450 ft értékű papir gyűlt be. Klapka György ísmét levelet intézett a „Pesti Napló” szerkesztőségéhez, s ísmét ajánlja a népgyűlések tartását. — A kolozsvári kiállításán különösen kitűntek a női munkák. — Zág-

nyilvánosság előtt igyekeztünk elégteltet venni a megbántott társadalom nevében.

A felajdulás, mely ma a speculativ, az abstract általánosság homályából hallszik, szikesség esetén a részletesség átlátszó világánál is hallható leend.

El hát veletek társadalom ujjáalakító eszmék!

A vidám zene, a szép hölgy sereg, az oleanderekből és pelargoniumokból össze alakított berek, mely megóv a szélmalomszerű hopsz szédületes hajszában repülő párok carambolejaitól, elfoglal, leköt, merengésre készít.

Édes ábránddal szemlélem azt a szép kis leányt, kinek élvetség ajkán az önfelettség bájos mosolya rezg; kinek szemében a sötétség és világosság problematikus fénye ég; kinek az egyszerű rózsaszín ruha kellemesen domborítja ki alakját, a bajlékonyság és a rugalmasság csodás vegyítékét.

— Ki az a kis barna leány, kinek szemé szikrát hány, mint az aczél, szölit meg egy lelkesült ifju?

Megmondtam aztán a nevét, de az ifju többet kívánt; bemutatam a kis barna leánynak; de az ifju — mint sejtettem — még többet kívánt: megverni a kis barna leány rokonszenvét; — s aligha meg nem nyerte.

Ismét mellém buzódik egy fiatal ember, megkér, hogy mivel ő idegen, nevezem meg neki a hölgyeket.

Tudvágyának eleget tettem. Utoljára egy szőke lány következett.

Ki az a szőke lány, kinek a toillettéje a többi közül kivalik?

Megneveztem; sőt ajánlkoztam őt bemutatni, hanem a házasulandó ifju a bemutatást nem szorgalmazta.

rásban és Páncsován már egyre tűntetnek Plevna eleste alkalmából az oroszok mellett. Az országos kiseddóvó egyesület egy „Csak többben volnánk” című népies füzetkét bocsátott közre, melynek célja a „kiseddóvók” eszméjének népszerűsítése. E jeles füzetke, melyet az egyl. titkára: P. Szathmári K. irt, ingyen kiosztásra van szánva a vidéki polgárság között. A Telophon ugyan nagy zajt csinált országsszerte, közelebb már N.-Váradon is tettek vele próbát mely kitűnően sikerült. Közelebb mi is ismeretűni fogjuk. Üveg betűket talált fel újabb egy párizsi gyár, mely „törhetlen üveg” készítésre is más szabadalmat nyert. „Részvét album”-ot ad ki Sipos Soma Szarvason, a török földönfutók javára; több jeles tehetség küld bele dolgozatot.

A biharmegyei községi és körjegyzők egylete megalakult.

Az alvó oroszlán szive egyet dobbant, s dobbanás lökést adott a tetterőnek, a tetterő felébredt a kényszer fogdájában lenyitgözve volt szellemet, ez széttörte rabbilincseit; sebes röptű szárnyakon befutotta a nagy Biharmegyét keletől nyugotig; a közönység avagy tunya-ság bódító álmát alvók lelkébe elhinté magyát a haladás, ez előre törekvés iránti jóakaratra, a mag jó volt, a jó minőség, de parlagon hevert földben is csakhamar gyökeret vert, s legközelebb be lön mutatva a teljesen érett gyümölcs: a „Biharmegyei községi és körjegyzők egylete”, mely Magyarországon első ilyenül egyesület s mely a f. hó 10-én N.-Váradon tartott közgyűlésben magát, a miniszterleg megerősített alapszabályokra támaszkodva, megalakultnak nyilváníta.

Az ige testté lön! A községi jegyzők élet-jelt adtak magukról, bemutaták értéküket, midőn e mindenektől lenézett, magára hagyatott osztály a közjó előmozdítása, különösen a községek érdekű ügyek czélszerű kezelése, önmivelé tekintetéből tömörült, hogy egyesült erővel, kölcsönös támogatás mellett saját köbelében, saját erején tegye meg azt, mit a szétforgácsolt erő véghezvinni nem képes.

A megye területén működő községi és körjegyzők mintegy 70-80-an jelentek meg az alakuló közgyűlésen, mindoniknek arcán az öröm kifejezése llt, hogy a rég melengetett eszme diadalünnepén részt vehet: a lelkesedés sugárzott ki a szemekből, hogy a közjó előmozdításának nyilt útja feltárult, a dermenet, a delejes álom megszűnt, helyette a nyers erő lépett előtérbe. Mind e jeleaségek biztos zálogai annak, hogy az eddig hamu alatt lappangott tűz nem lesz szalmatűz, mely mielőtt melegített

Egy nőcske hozzám fordult: — mondja meg ön, mi védi meg a szegény nőt attól, hogy egy férfi bemutatás nélkül hozzá tolakodjék?

— A férfi műveltsége, felelem.
— Akkor az a tulajdonság annál a borotvált képtü urnál teljesen hiányzik.

Az oleanderek árnyában a következő párbeszédet sikerült kihallgatnom:

— Kis nagysága baragszik rám ugy-e, hogy ama bizonyos egyesület segélyezési kérelmét elleuettem?

— Valóban, neheztelek!
— Engedje meg hát, engesztelésül, drága kacsócskát megcsókolnom!

— Az én engeszteléseim ára 100 ft adakozás ama bizonyos jótékony egyesület javára.

A párbeszéd véget ért; egy meglett kóru férfi sietve hagyta el a termet.

A buffetben egy fellelkesedett férfi poharat emel a tüztöltők nejeiért.

Minő következetlenség, poharat emelni a tüztöltőkért!

Hízen ez estély nem a tüztöltő, hanem a tüzgyújtónők estélye volt; az itjék szemében hajnal felé oly erős tűz égett, melyet csak a házi boldogság csergedező patakja leend képes lobbanásában mérsékelni.

A hajnali órák véget vetettek a kedélyes mulatságnak.

A hölgyek elvonultak álmodozni az átvirasztott éj kedves képleteiről; tovább szőni a képeket rugyogó jövőről, szerelemről boldogságról.

— i.

A „SARRÉT” tárczája.

A TŰZTÖLTŐK BÁLJA.

Együtt voltunk ismét.

Az a néhány család, mely Ujfalu és vidéke nyagyszámú értelmiségéből kiválva anvagilag, erkölcsileg gyámolít minden nemes czélt, több kevesebb kivétellel, ismét egybegyűlt, hogy a derék tüztöltők iránti meleg rokonszenvét kifejezze.

Örültünk itt újra viszontláthatni egymást.

De a viszontlátás derjtét egy sötét vonás árnya jelezte az arcokon; a bántó tudat, hogy kevesen vagyunk; a fájó érzet, hogy sokan hiányoznak közülünk, kiket a vagyoni, társadalmi és értelmiségi helyzet kötelezne itt megjelenni; kötelezne részt venni ama mozgalomban, melyet a jobbák a vidék társadalmi életének fejlesztésére megindítottak.

Nem lehetne-e már valahára felhagyni az- zal a neveltségességig kiesinyes izolaltsági törekvésekkel; nem lehetne-e eret vágni önkéntleg azon a fulusi kékvői úséken, mely kraczáros arisztokratiait fábrikál a kösépóztályban, mely a forcirozott osztálykülönbséget, a szeparativ irányu ferde társadalmi helyzetet leleményes fukarsággal fölhasználja a közjó ékonyság gyakorlása, a közszelők föszegélyése elől kitérni, mely a közügyek iránti részvétlenségéből társadalmi előnyt vindikál magának?

S valljon köteles e az igazí közvélemény tovább is visszatartóztatni itéletet emó társadalmi foaakóságok irányában?

Ha az életök nem akarják felismerni a tévesztett irányt, melyen haladnak, mi majd a

volna elhamvad, hanem az igaz érdeklődésnek izzó tüze leand, mely önmagát folyvást élesztve százak és ezrek fázó tagjait lesz hivatva melegengetni.

Levett kalappal, teljes szívünkkel üdvözöljük megyénk községi és körjegyzőt a kezdeményezés terén, s midőn kitartást, erőt, buzgalmat és jó szüket kívánunk nekik, lelkünkkel óhajtjuk hogy megyénk jegyzői példáját a többi törvényhatóságokban működő községi jegyzők is mielőbb kövessék; ha az egymás sorsa iránti érdeklődés, a közös nyomor édes testvérekké tette őket úgy is illő dolog, hogy a dícsőség ösvényén; a haladásban is legyenek testvérek, egymásnak hi követői.

Adjon isten a zsenge egyletnek örök életet és a tetterős tábor, mely a haladás magasán hordott zászlója alatt a közjó elősegelésére egyesült, erejében ne törjék meg sőt folyvást növekedjék s a küzdelem után a cél teljes elérésének tudata legyen édes jutalma!

A tisztviselő megejtett választásánál elnökül egyhangulag: J u h o s Ferencz, első al-elnökül: S z a b ó János (diószegi), második al-elnökül: V á g ó F e r e n c z (bárándi) - titkos szavazás útján választott meg; első jegyzőül: B e l i c z a y Elek, másodjegyzőül: K e r e k e s Gyula, harmadjegyzőül: W a t t a y Gyula, pénzes könyvtárnokul pedig: K i s s György lettek megválasztva, ugyszintre választmányi tagokul minden szolgabírói szakaszból egy községi jegyző. Eljének soká!

Darázs.

I R O D A L O M.

Lanpöl Róbert (Vodianer F.) könyvhereskedése (Budapest váci utca 12 sz.) csinosan kiállított könyvjegyzéket küldött be szerkesztőségünkhez, mely jegyzék bárkinék kívánságára ingyen és bérmentve kldetik meg az említett könyvkereskedés által. Felhívjuk rá a figyelmet.

A „Magyar hirlap” cz. legolcsóbb, polnapi lapra szintén felhívjuk olvasóink figyelmét. E tartalomdus és tgyesen szerkesztett lap a mellett hogy a legnagyobb alakban jelenik meg, a leggyorsabban hozza a politikai híreket megbízható forrás után. Újévtől pedig már egész finom sima papíron jelenik meg. Előfizetési ára „Papríkás” című élezlappal egy évre 15 ft, — negyedévre 3 ft 50 kr. — Csupán a „Magyar hirlap” egész évre 12 ft. félévre 6 ft.

A „Képes néplap és Polilikai hirdató” cz. jeles néplapot, melyet a Franklin társulat kiváló csinnal és tartalommal ad ki, különösen ajánljuk mindenki figyelmébe. Előfizetheti ré: egy évre 2 ftal, félévre 1 ftal. A „háboru krónika” cz. képes heti közlönyt pedig a képes néplap előfizetői csupán 2 ft. díjért szerezhetik meg egy évre. Ajánljuk!

A „Déli báb” debreczeni szépirodalmi lap f. é. 36-ik számának érdekes és változatos tartalma a következő: 1. A tengeren. (költ.) Kompolti Tivadartól. 2. Utazási szédelgés. Haekländer F-től. 3. Természeti és művészeti szép. V. Sárffy Ignációtól. 4. Schillerből. (költ.) Marquis Jean d'Or-tól. 5. Megnyitó beszéd a Csokonay ünnepélyen Géresy Kálmántól. 6. Hogyan keletkezett a francia kllasszicizmus? E. Illés Lászlótól. 7. Irodalmi és művészeti hírek. 8. Tárca: Budapesten. (költ.) Földvári Istvántól A szakál a világtörténelemben.

Ujdonságok.

* A kisdedővő eszméje ugyan hódít. Egy helybeli koresmaros polgártársunk kis gyermeke, gyakran hullván atyjának koresmába járó czimboráitól beszélgetni a kisdedővőről, s helybeli helyel kedvezően is nyilatkozni a gyermekek ottani mulatásáról, — kapta magát s a napokban bizonyos ürügy alatt 1 krt zsarolt ki szüleitől s menten elittnt. Ezután a gyermekük keresésében kétségbe esett szülők a midőn benyitának a helybeli gyermekertbe, kedves magzatjukat: a kis szökevényét ott találták fel, — ki azon szándékkal lopódzott a többi gyermekek társaságába hogy maga is beszégetik krajezarjáért. Legérdekesebb az, hogy a kis jövevény még szüleinek hívására sem akart megválni az intézettől, hol a jó néni és kis czimborák közt oly örömben töltött pár órát. Öröndetes e történetke ovoidánkra, mely hogy a hozzá kötött reményeknek mindinkább megfeleleud, már az is mutatja, hogy megnyitattása után alig egy óra 34 gyermekét számlál. sőt kltátásban van még folyton a szaporodásra, elannyira, hogy a tavasz be-

köszöntésével bizton eléri létszáma a 100 at. Adja isten!

* Kárácsónfát szándékozik a nőegylet elnöksége a kisdedővő apró csemétéi számára az intézet helyiségében felállítani, melyre az intézkedés már foganatba is vétetett. A szülők e tekintetben segédkez nyújtásra fognak felkérteni.

† Vettük a következő gyászjelentést: Fajdalmomalt szívvel tudatom, felajthetetlen jó nőm, illetőleg kipótolhatatlan édes anyánk, néhai JAKÓ PÁLNÉ Szakáll Maria asszonynak folyó év és hó 11-ik napján, reggeli 8 órakor, életének 4-ik évében, szívtüdőben hirtelen és váratlanul történt gyászos kimúltát. A megboldogult földi részei folyó évi Deczember hó 13 an délelőtt 10 órakor fognak a ref. egyház szer- tartásai szerint eltakarítottai — Mely végtisztességtételre a boldogult rokonait, jóbarátait, ismerőseit és az egész közönséget tisztelettel meghívja. Derecske, 1877. Deczember hó 11. a megboldogultnak bánatba merült férje Jakó Pal, Paulina, Victória, Pal, Jenő, Piroksa, Gyözö, Zoltán és Sandor gyermekeim nevében is.

* Ugyan mit szóljunk közművelődési állapotunk egyetlen gyupontjáról: kaszinónkról? Csak pár éve még oly igényeket tápláltunk, hogy legyen városunk méltóságához berendezett alkalmas összejöveteli helyiségünk. Megteremtettük azt. De a szalmatűz ugy látszik ellobbant s most ott állnak termei egész nap, egész este, konganak az ürességtől. A tagok — jöllehet egy része fizet is, — mégse látogatnak el helyiségeibe, hol a közkönyelemre berendezett jó tekéző asztal s tisztességes számban kinálkozó különféle lapok érintetlenül nyugosznak a tespedésnek indult közszellem méltó gunyjára. Az idegent meg, — ki benyit e helyre s hacsak vezeklést nem keresi azt fel — pláne menthetetlenül elnyeli az unalom. Hát annyira megzűlöttünk már, hogy közönyösségünkkel saját bőrében akarjuk megfojtani a társas életet? Bizony röstelhetjük!

* Nyilvános számadás. A b-ujfalui önk. titkoltó-egylet javára rendezett bűvész előadás és bálók jövedelmeiről. A bűvész előadás jövedelme 4 ft 1 kr; az első bál jövedelme 36 ft 40 kr. s pedig jegyekből 29 ft 60 kr, fellüfizetésekből 6 ft 80 kr; ebből Steinberg Fülöp fellüfizetése 1 ft 70 kr; a második bál bevétele 104 ft 90 kr u. m. jegyekből 93 ft 40 kr, fellüfizetésekből 11 ft 50 kr, ehez járultak Réthy Kálmán 2 ft, Diósy Bernát 1 ft, Rözinger Lajos 1 ft, Kránczy Sándor 1 ft, Ferubach Janos 1 ft, Vass Jenő 1 ft, Zlocky Mihály 1 ft, Szacsvay Dezső 1 ft, Sárrety Lajos 1 ft, Vallerstein Mór 1 fttal és Pap József 50 krral: tehát összes bevétel 145 ft 31 kr. A két bálra tett összes kiadás 53 ft 40 kr, így a tiszta összes jövedelem 91 ft 91 krt tesz. Mit midőn a nyilvánosság elé hozni utasítva vagyok az erre is utasító parancsnoksági gyűlés nevében a fent elősorolt tisztelt fellüfizetők szives aldozatköszönetét is mgköszönni kedves kötelességemnek ismerem Detrich Endre id. egyll. jegyző.

* Ugyancsak az első bál alkalmával Steinberg Fülöp magát egyszer mindenkorra az egylet alapító tagjául lekötöztetvén, a jövő 1878 ik évi díjat 2 firtot azonnal le is fizette. Detrich Endre id. egyll. jegyző.

* Kacska. A „Szabadság” decz. 13. számában egy M. Keresztessen decz. 10-én történt nagyobb vérengzés van közöve s az van mondva, hogy Osvath Pal csendbiztosunk a verel edés szétosztatásában életveszélyes sérülést kapott. Osvath Pal csendbiztos ur decz. 12, 13 és 14 én nálunk működven, láttuk s magától tudjuk, miként igaz, hogy M. Keresztessen decz. 10-én botrányos vérengzés volt, az is igaz, hogy egytlen későn érkezett pandurjával egyik korcsmában a verekedőket személyesen ő kardlapozván szét, azok közül a főbketet be is kísértette; az azonban téves állítás, hogy ő maga bármilyen, annál inkább, hogy életveszélyes sérülést kapott volna. Örömmel közöljük e dolgot és pedig azon megjegyzéssel, miszerint alkalmunk volt már egy képviselő választaskor a piac közepén látni, hogy egyetlen pandurjával a vérengzők szétválasztására szalak közzé rohanvan, a boterdőben úgy tudta kardját foratni, hogy bár a támadókat egészzen vissza szoritá, de egyetlen sérülést sem kapott, csupán kalapja üttetett vagy esett le fejeéről. Ma sem köszvényes még csendbiztosunk karja s előre vigyázó is lévén, most is alig hisszük, hogy 2-3 részeg ember megcsufolja.

* Sajnosan hallottuk, hogy e bekisért utonálló verekedők, — kik ha meg nem gátoltatnak, az emberölés kikerülhetlen leunde, — már kezességre hazabocsáttattak; mert a csendbiztos sem lehet mindig otthon, s akkor ki fogja őket fékezni?

* Komádiban ugyan rossz lábón áll a közbátorság. Alig van nap, melyen kisebb nagyobb büntettek elő nem fordulnának. Élénken illust-

rálja ez falusi rendőri szervezettünk kifogástalan (!) voltát.

* Szakaszzolgabíró Báthory István ur csüttörtök délután jegyző Zsiday L és a nőegylet tkára társaságában meglátogatta „Kisdedővődánkát”, mely alkalommal apróságaink hezzeg kitétek magukért, mert a jó néni kívánatára, a vendég bácsikat kellemes szórakozással ajándékozták meg játékaik, daljaik és szavallataik által. Szolgabíró ur örömtelt meglepéssel távozott az intézetből, melynek javára 5 o é. fíot adott át titkárnak. Adjon isten sok ily derék pártfogót e zsenge intézetnek, ki be ismerve annak nemes célját, örömmel juttat valamit számára is.

* Dr. Römer Flóris köztisztelőben álló tudóunk — mint a Sz. írja — már a napokban N. Váradra teszi át lakását.

* Ez is szomorú! Sajnosan kell feljegyeztünk, hogy a mult héten városunkban olyan egyén, kinek épen kötelessége volna maga a nép előtt józanság és rendszertetben s annak megtartásában jó példával kellene is elől mennie: annyira megfélekedezett magáról, hogy ittas állapotában, békés polgártársának ablakait beverte ezenkívül több egyént is megsértett. Nem akarjuk az esetet most elére állítani s ez uttal el hallgatjuk az illető nevére, de kijelentjük, hogy újabb előforduló esetről kiméletlenül fogjuk őt átadni a közvéleménynek, Addig is, e példa szolgáljon intésül, s az elveendő büntetés megtorlásul az elkövetett botrányért.

* Felakasztotta magát csüttörtök reggel virradóra egy helybeli ifju hajadon, ki még csak 17 tavaszt látott s már is neheznek találta az élet terheit. A szerencsétlen izraelita nő, e szörnyű tettének indoka bár ösmeretlen, de valószínű, hogy boldogtalan szerelem kifolyása volt.

Heti-krónika.

Kivilágítottunk a plevnai török győzelem felctti örömrünk nyilvánítása végeti. Hát most miként fejezzük ki őszintte részvétünket azon csapás felett, mely török testvéreinket Plevna és a mi fő: az azt tartó hadsereg teljes elvesztésével sujtotta?

Szomorú valóságként áll előttünk, hogy Plevna elesett, az azt védő s ezen tiszte teljesítésében Európa tiszteletét kivivott had megsemmisítve lett.

Miután 500 ágyu okáda rémes golyó záporát 48 órán át majdnem szünetlenül, 6 hadoszlopban, egyenként 12,000 emberrel támadott egyszerre az orosz hadsereg a már szétlövődözött bástyák ellen. A török had hősi védelmet fejtett ki, de a tulnyomó erőnek engednie kellett, annyival is inkább, mert Ozman a derék haddal Viddin féle átörni akarta magát, tehát a védők száma az ostromlókhoz aránylag csekély volt.

Ozman már majd majd sikerülve látta áttörési szándokát már egy völgyön az oroszok keresztűze daczára, mintegy 5/4 órányira hatolt előre, midőn a tartalékul hagyott 50,000 orosz utját állta s serege elől, oldal, hátul megtámadva és löve lett s maga Ozman is lábán megsebesülve lováról leesett: akkor a török katonák kitűzték a fehér zászlót s megadták magokat, kik még felkasza- bolva nem lettek.

122 000 orosz állott 50,000 török ellen, 10,000 török elesett s 40,000 elfogatott a megsebzett hős Ozmannal együtt. Az oroszok vesztesége is borzasztó, de a szám nem tudatik, s nitelesen alig is lesz valaha tudható.

Plevna eleste bár teljesen csüggesztő a törökbarátokra nézve, de szerzett hírnevéhez méltó volt, mert kitünt, hogy bevétele csak akkor volt fogatosítható, midőn már azt o't hagyni a törökök az élelem teljes elfogyta miatt kényszerültek.

Mi vár ezután Törökországra, azt az isten tudja csak, de a megmenekülés hihe- tetlen, mert a Plevna által lekötött 100,000 orosz most már teljesen rendelkezésre áll, s ellenében a törökök részéről nincs haderő.

És Európától segélyre most nem számíthat, mert ugy Anglia, mint Ausztria-Magyarország nem hajlandó abban részletetni. Véget csak a béke szakaszthat, mi pedig ezek után csak orosz diktálta lehet, s abban reánk sem lesz köszönetre méltó.

Felélős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

V A S S J E N Ö.

Szerkesztőtárs: Detrich Endre.

Aruk és nyerstermények

ugyszintte
mezőgazdasági, ipar- bányászati és erdészeti cikkek központi irodája.

Bevásárlási és eladási bizományüzlet, áruminta és bizományi raktárral.

Készpénzelőlegek a legmagasabb összegig adatként azonnal sőt nagyobb műveletekhez szükség és tökéletes rendelkezésre állnak, legbecsületesebb és szolidabb feltételek mellett.

Általános kereskedelmi ügynökség bel és külföldi kivitelre és képviseletre. Egyesítettetés a legnagyobb kereskedelmi ipari és tengerparti cégekkel Európában.

Külön osztály

— mint emberbaráti intézet —

minden állást keresők számára; elhelyező intézet. Ez ügyködés körébe tartoznak: a kereskedelem, műszak, bánya, erdészet, művelődés, ipar művészet, ének, zene, tudomány, tanügy és nevelészet bármely ágába vágó ajánlatok, melyek díjmentesen a legnagyobb megelégedésre úgy egyesek, családok, főnökök, vállalatok, társulatok, vagy uraságok kívánataira a legpontosabban közvetítettek. Ez utóbbi ügyködés távol minden juttalomra való vágytól, egyedül az emberbarátság magasztos elvéből teljesítetik, s az azzal járó anyagi kóddó áldozatkészség egyedül emberies célok elérésére szolgál.

BINDER LEO.

Vezérügynök és ezen emberiségi intézet tulajdonosa Bécsben, belváros

XXXVIII

verlängerte Kärntnerstrasse 55 sz. 12 -

(Üzlet alapítva 1854. évben.)

Dr. Handler Mór

orvos, sebésztudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint **magömléseket,**

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt):

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idültteket is), a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszűküléseket;** XXXIII. 13-24.

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, azugynevezett fehér-folyást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemű vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1 ig, délután 3 órától 5 ig és este 7 órától 8 ig.

LAKIK: PESTEN, BELVÁROS, KIGYÓ UTCZA 2-ik SZÁM A KIGYÓ- és városház-utca sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Előfizetési felhívás!

1878 január 1-jén egy új egész évi előfizetést nyitunk a 8-ik évfolyam

„Sorsolási tudósító”-ra.

Hiteles sorsolási tudósító

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolások állam- és magánkötelezvényekről, vasuti, gőzhajózási- és ipar-részvények és első-bécsi kötvényekről, záloglevelekről stb. stb. Szakirat bank-, pénz- és vasuti ügyekről

A sorsolási tudósító magyar-német szövegben havonként 3-4-szer jelenik meg, esetleg gyakrabban is, és pedig közvetlen minden jelentős nyelvi huzás után; könnyen érthető és szélszerű táblázatos ábrákkal közli a hiteles húzásjegyzeteket és maradványokat t. i. a kisorolást de még át nem vett nyereményeket, s ilyenén a sorajegy birtokosra nézve nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési feltételek:

Bérméren hához küldve vagy posta után egy egész évre 3 frt -kr
Az előfizetés legcélszerűbben egy 5 kros postai alvánnyal eszközölhető, a címet, névalírást és utolsó postai-állomást kérjük értelmesen olvashatóan.

XLIV 5-10

A „Sorsolási tudósító” kiadóhatal

Budapest, Donány-utca 5. sz.

A cs. kir. szab.

„Trieszti általános biztosító társaság.”

(Assicurazioni Generali)

DEBRECZENI FŐÜGYNÖKSÉGE

tisztelettel jelenti a sárréti t. közönségnek, hogy tűz, jég és életbiztosítási üzletének képviseletére B-U j f a l u b a n állandó kerületi ügynökséget nyitott s azt TARDY SÁNDOR takarékpénztári pénztárnok urra ruházta.

Melynélfogva figyelmébe ajánlja az ezen szakmát igénylő t. biztosító feleknek, jutányos, pontos szolgáltatást s az esetleges károk kifizetésénél, minden esetben leglelkibbmeretesebb eljárását.

A társulat tekintélyes alaptőkéje kellő biztosítékot nyújt a legnagyobb kockázatok eltagadására is, melynélfogva a létező biztosító társulatok közt a legszilárdabbnak mondható. 3-1. XXVI.

Különösen figyelemre méltó a hírneves

Dr. Fortiféle

SEB-TAPASZ,

mely rendkívül győgyereje, elválasztó, érelő és fájdalom csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerűbb gyógyulást eszközöl különböző különféle bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légesőhurut, bőrkés barnaság, háriágyék (Group, angina) mindenezült támadható sebék, megforraszások, darázs-egés által támadható sebek, szurak, vágás vagy degenemű megsértések, harapás, szurak, vágás vagy egyéb által támadható sebék, megforraszások, darázs-egés által támadható sebék, zuzatok (contusiók) vagy mehszurások kővek félévek, zuzatok (contusiók) meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített daganatok, gümők, tályogok, pokolyar, (carbunculus) pustula maligna), megkeményedések, geyvedések, verkelek, minden in rígybetegségek, görvélyes fekélyek, fátydaganat, ujféreg, kórörméreg, vaditus, tagzsívas, csontszu, kifözamítás és megáramlások, helyi cauz; továbbá a szűrés fölvetni labellakadások és sebek fájós, fehélyzett vagy mar geves női mell. — Sok nő már esirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életvesztéves sebész műttétek mellőzéseivel — egyetül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Vegre a testbe teljesen bemélyedt bármennyű szálla, vagy darázs és méh tulajkja csupán ezen tapasztanak rövid idej használata folytán auvira előfűnik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebzés nélkül és fájdalom nélkül könnyen kihúzható, mire a seb gyógyulása nem sokára bekövetkezik.

Ezen me-beesülhetlen gyógyszer, melynek jellesege leghitesebb egyénes számos s különböző kivanatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfenyesebben elismertett — rendkívül s legkülönneműbb esetekben megpróbált hatásánál és felülnő s keres eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is életretek, jól megalapított es elterjedt híret kétségbevonhatatlanul igazolja.

Egy csomag ára 50 kr, nagyobb csomagé 1 frt használati utasítással együtt, postán küldve 10 krral több. Egy fnyi csomagnál kisebb szállítmány nem teljesíttetik. Központi küldeményező raktár: **Pesten TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király utca 7-ik sz. a. Kapható állandóan a b. uifalvi gyógyszerésztárban. A t. ez gyógyszerész és kerekedő urak, kik raktárt elvállalnak hajlandók lennének, toszollíttatnak, miszerint e részbeni ajánlatokat ezen gyógyszer készítőjéhez **FORTI LASZLÓHOZ** címezve: Budára (Rácváros, főutca, 590 szám.) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vitőki bérmertes levelek általi megrendelések az annak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány, vagy utánvét mellett tustént se legpontosabban teljesíttetnek. 11-26.